

MIESZKAŃCY

Dziękujemy Bohaterom!

>> 3

Z MIASTA

Jak się mają miejskie spółki?

>> 4

GBO2022

Gliwice, decydujMY razem!

>> 6

Tygodnik
bezpłatny

30 | 2021
{#1067}
29.07.2021

ISSN: 1642-1108

GLIWICE

miejski serwis informacyjny

gliwice.eu

Zmiany w rejonie pl. Piastów

BUDUJEMY
CENTRUM
PRZESIADKOWE

>> 5

Cel, pal – czyli imprezowe Summer!

Za nami otwarcie strzelnicy, dwie szalone imprezy, streetball, wielka wyprzedaż kwiatów, winylowa prywatka, kameralny koncert, kino plenerowe i liczne spotkania ze sztuką i nauką.

Weekend w Arenie zaczął się tanecznym krokiem. W godną Dirty Dancing przygodę z salsą zabrano nas KS3arte. Było nam mało, więc z warsztatów ruszyliśmy na Summerowy parkiet. Za sterami stał Dj Gocallini, na parkiecie płonął czysty ogień i nie znalazł się nikt, kto zgodził się na powrót do domu, więc bawiliśmy się do samego rana.

Od soboty możecie próbować swoich sił na strzelnicy, którą znajdziecie w Strefie Biblioteki. Wszystko to pod czujnym okiem instruktora, który dba o Wasze bezpieczeństwo. Alternatywą dla wystrzałowej rozrywki była miejska dżungla w holu C, prawdziwa gratka dla miłośników roślin i promocji, którzy mogli nabyć zielone cudenka w okazjnych cenach.

DJ Sam Kstar

fot. materiały Areny Gliwice

Ethan Smith i Grzegorz Kosowski

fot. materiały Areny Gliwice

BYLI BEATLES!

Wspomnienia tamtych szalonych, wspaniałych lat odświeżył duet Prywaciarze. Byli z nami Stonesi, byli Beatlesi, były Czerwone Gitary i wszyscy wybrzmiali na najbardziej magicznym nośniku – płycie winylowej. Oldschoolowe perełki mogliście znaleźć na kiermaszu płyt winylowych w Strefie Biblioteki, gdzie dzieci wykonały przepiękne makramowe torebki, balonowe zwierzątka i koralikową biżuterię. W parze ze sztuką idzie nauka, toteż najmłodszy stworzyli autorskie makiety na warsztatach architektonicznych.

Apetyt rośnie w miarę jedzenia, więc w sobotni wieczór rozkręciliśmy najbardziej soczystą imprezę w Gliwicach. DJ Sam Kstar rozbujał nas na maxa. Taneczne bitwy, gorące rytmy, najlepsza selekcja muzyczna i niezniszczalni imprezowicze – to było coś!

POCZĄTEK KOSZYKÓWKI

Niedzielę zaczęliśmy sportowym wyzwaniem z Remondis Streetball Challenge, podczas którego zawodnicy dali prawdziwy popis koszykarskich umiejętności. Na spotkaniu gościliśmy Tomasza Duszyńskiego – dziennikarza i autora powieści historycznych. Pisarz opowiedział o śnie, który zainspirował go do stworzenia nowego dzieła, odpowiedział na pytania czytelników i podpisał książki. Rodzinne popołudnie urozmaiciło kino plenerowe, animacje dla najmłodszych i kameralny koncert Ethan Smitha oraz Grzegorza Kosowskiego – panowie oczarowali publiczność już pierwszymi dźwiękami.

Przed nami koncert Korteza, więc dajemy Wam chwilę na regenerację i wracamy już w piątek z kolejną dawką najlepszych wydarzeń na Śląsku!

Klaudia Kras/Arena Gliwice

fot. materiały Areny Gliwice

Kulturalna zonglerka z biblioteką

Już 31 lipca – 1 sierpnia kolejny weekend z Miejską Biblioteką Publiczną w Gliwicach. Strefy edukacji i zabawy mają już swoich wiernych bywalców, nie inaczej jest ze strefą chillu – superlato z biblioteką trwa w najlepsze i podbija serca gliwiczian!

Przed nami kolejny weekend pełen rozrywki. W EduZone dzieci będą mogły skonstruować i zaprogramować roboty i nauczyć się zonglerki. W FunZone wykonają swoje modele z klocków, które później zasila silniki LEGO. Młodzi twórcy wykonają zakładki do książek, zacytane bransoletki oraz unikalne grafiki na torby i koszulki. Do dyspozycji szkrabów są też ogromne gry, kreda i przesympatyczna ekipa z MBP, która z największą starannością troszczy się o wybitnie dobrą zabawę rodzin, które odwiedzają Summer Arenę.

W sobotę o godz. 18.30 na małej scenie Summer Areny ze swoimi „Szemranymi

piosenkami” wystąpi zespół W Sam Raz. Muzyczne opowieści zostały utrwalone w piosenkach z Warszawy, Lwowa czy Odessy i wypełnią strefę chillu. W niedzielę o godz. 16.00 gościem spotkania autorskiego będzie Anna Kańtoch, autorka książek fantasy. Pisarka w rozmowie z Agnieszką Włoką opowie o swojej twórczości, odpowie na pytania czytelników i podpise książki.

Wszystkie atrakcje w ramach wydarzenia Summer Arena są darmowe, strefy zabawy i nauki są dostępne od godz. 15.00 do 19.00. Gorąco zapraszamy do wspólnego celebrowania lata!

Arena Gliwice

SUMMER ARENA
31 lipca - 1 sierpnia g. 15.00 - 19.00

EDUZONE:
Lego Robotyka | Neuroedukacja | Brain Box English Fun | Młody Geniusz | XBOXDANCE

FUNZONE:
Lego konstrukcje | zacytane ozdoby | zdobienie toreb i plecaków | animacje quizy literackie | literackie koło fortuny | wypożyczenia książek i zapisy szachy | chińczyk | twister | strefa chill

MAŁA SCENA:
31.07, g. 18.30 W SAM RAZ
1.08, g. 16.00 ANNA KAŃTOCH

Miejski Serwis Informacyjny – Gliwice

Wydawca: Urząd Miejski w Gliwicach, ul. Zwycięstwa 21, 44-100 Gliwice,

e-mail: kom@um.gliwice.pl, gliwice.eu

Redakcja: Anna Proksa (redaktor naczelny), tel. 32/239-11-35, e-mail: proksa_a@um.gliwice.pl,

Katarzyna Kozub-Kulik (zastępca red. naczelnego), Monika Foltyn, Joanna Lenczowska, Magdalena Mickielewicz, Marcin Pabisiak

Ogłoszenia/dystrybucja: Małgorzata Kazek-Baranowska, tel. 32/238-55-44, e-mail: ogloszenia@um.gliwice.pl

Skład/grafika: Tomasz Królik, tel. 32/238-55-44, e-mail: krolik_t@um.gliwice.pl

Nakład: 20 000 egzemplarzy. Druk: AGORA POLIGRAFIA, Warszawa

GLIWICE
miejski serwis informacyjny

Redakcja zastrzega prawo skracania i adiacji językowo-stylistycznej nadsyłanych materiałów. Nie zwracamy tekstów, które nie były zamówione.

Dziękujemy Bohaterom!

77 lat temu, 1 sierpnia 1944 r., wybuchło Powstanie Warszawskie. Przez 63 dni Powstańcy prowadzili heroiczną, samotną walkę z wojskami niemieckimi. W Gliwicach mieszka dwoje świadków tych wydarzeń, uczestników Powstania Warszawskiego – Zofia Rus, pseudonim „Kanarek” i Mieczysław Buczkowski – „Buk”. Listy gratulacyjne i podziękowania Bohaterom przesłał prezydent Gliwic Adam Neumann. 1 sierpnia, o godzinie 17.00, trud powstańców tradycyjnie upamiętnią syreny alarmowe. Zatrzymajmy się w biegu i uczcijmy bohaterów minutą ciszy.

– *Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego skłania nas do refleksji i zadumy nad sprawami najważniejszymi dla Polski, ale przede wszystkim kieruje myśli do tych, którzy wtedy zbrojnie przeciwstawili się wrogemu najeźdźcy. Godna najwyższego uznania heroiczna odwaga Powstańców Warszawskich i wielkie poczucie obowiązku wobec Ojczyzny są wzorem postępowania dla wielu pokoleń Polaków. Dziękuję za patriotyczną postawę i walkę o wolną Polskę, w której możemy żyć. Dziękuję za poświęcenie i niestrudzoną pomoc rannym w Powstaniu, w tak młodym wieku. W imieniu władz samorządowych miasta Gliwice, a także we własnym imieniu, składam gratulacje i serdeczne życzenia zdrowia, pogody ducha oraz wiele pomyślności w życiu codziennym* – pisał w listach do Zofii Rus i Mieczysława Buczkowskiego prezydent Gliwic **Adam Neumann**.

Powstanie Warszawskie było największą akcją zbrojną podziemia w okupowanej przez Niemców Europie. Mieszkańcy mieli już dość represji hitlerowców i postanowili wyzwolić stolicę od brutalnej okupacji, trwającej od września 1939 r. Powstanie, planowane na kilka dni, trwało ponad dwa miesiące. Rozkaz wybuchu 31 lipca 1944 r. wydał dowódca AK gen. Tadeusz Komorowski „Bór”. 1 sierpnia 1944 r. do walki w stolicy przy-

stąpiło ok. 25 tys. powstańców. W następnych dniach i tygodniach dołączali kolejni – w sumie w szeregach powstańczej armii walczyło blisko 60 tys. osób – tylko co czwarty otrzymał broń. Na wieść o powstaniu Hitler i Reichsfuehrer SS Heinrich Himmler wydali rozkaz: „Każdego mieszkańca należy zabić, nie wolno brać żadnych jeńców, Warszawa ma być zrównana z ziemią i w ten sposób ma być stworzony zastraszający przykład dla całej Europy”. Podczas 63 dni walk w Warszawie zginęło ok. 18 tys. powstańców, 25 tys. zostało rannych, 15 tys. trafiło do niewoli. Poległo również ok. 2 tys. żołnierzy z Armii Wojska Polskiego (tzw. berlingowców) i ok. 150 tys. cywili. Około 500 tys. pozostałych przy życiu mieszkańców wypędzono z miasta, a samą Warszawę niemal całkowicie zburzono.

Gdy wybuchło Powstanie Warszawskie, Mieczysław Antoni Buczkowski miał 21 lat.

– *Dla mnie Powstanie Warszawskie rozpoczęło się przed oficjalną datą wybuchu. Już 31 lipca rozpoczęły się utarczki powstańców z pojedynczymi oddziałami niemieckimi na Żoliborzu, gdzie wówczas mieszkałem. Od kilku dni przez Warszawę ciągnęły rozbite oddziały niemieckie – wspomina dr n.med. Mieczysław*

Buczkowski „Buk”. – *Od pierwszego dnia Powstania pracowałem, jako członek zespołu medycznego, w powstańczym szpitalu polowym Armii Krajowej na Żoliborzu, który zabezpieczał rannych powstańców i ludność cywilną. Straty ludzkie były wielkie, ale w owym czasie nikt nie zastanawiał się czy Powstanie jest potrzebne czy można było go uniknąć* – dodaje.

W tym czasie, w Śródmieściu Północ, w organizacji szpitala powstańczego przy ul. Żłotej 58 uczestniczyła 18-letnia sanitariuszka z IV Zgrupowania „Gurt” Zofia Penczonek (później Rus) pseudonim „Kanarek”. Zadaniem Zofii, jako szybkobiegacza, było powiadamianie kolejnych osób o godzinie Powstania i miejscu zbiórki.

– *Nie myśleliśmy, że to będzie tak straszna i krwawa walka. Byliśmy pełni optymizmu, czego wyrazem było przekonanie, że zwycięskie Powstanie będzie trwało 3 dni i przegonimy Niemca. Nie byłam na tyle przewidująca, żeby wziąć ze sobą praktyczny zestaw rzeczy czy produktów na przetrwanie. Było upalne lato, wyszłam w letniej sukience – mówi Zofia Rus. – Na pewno była cicha nadzieja granicząca z pewnością, że ruszy armia radziecka, która już była na Pradze, na prawym brzegu Wisły. Ta nadzieja niestety topniała z każdym dniem, ale człowiek nadal wykonywał swoje obowiązki: dyżury przy rannych, asysta na sali operacyjnej, stanie w kolejce po wodę do studni, wyprawy po zboże do browaru Habermuscha labiryntem piwnic i płytkich rowów. Wszystko to podczas regularnie prowadzonych bombardowań i ostrzału. Płakałam będąc świadkiem rozbrajania oddziałów powstańczych po kapitulacji, niszczenia miotaczami ognia ruin po zbombardowanej i spalonej Warszawie. Zgodnie z obietnicą Hitlera, po mieście miał nie zostać kamień na kamieniu – wspomina.*

Powstanie upadło po 63 dniach heroicznego boju. Nastąpiły czasy

dalszej okupacji, tułaczki po opuszczeniu zniszczonej Warszawy, życie i praca w niezwykle trudnych warunkach. Zofia Rus wraz z siostrą i dwoma koleżankami sanitariuszkami wyjechała z Warszawy ze szpitalem powstańczym.

Zofia Rus pseudonim „Kanarek”

– *Pojechaliśmy do obozu stalagu Zeithain. Później naszą grupę przewieziono do Chemnitz, gdzie wbrew konwencji genewskiej zatrudniono nas w fabryce „Germania”, pracującej na potrzeby wojenne. Koło połowy marca przewieziono nas do kolejnego obozu Oberlangen, tuż przy granicy holenderskiej w Emslandzie i tam 12 kwietnia 1945 r. doczekaliśmy do wyzwolenia przez polską Dywizję Pancerną dowodzoną przez generała Stanisława Maczka. Radość była obustronna! Skończył się głód, który prześladował nas od Powstania. Pragnęliśmy też jak najszybciej powrócić do przerwanej młodości, uczyć się, bawić, pracować w wymarzonej zawodzie, kochać, mieć rodzinę i realizować pasje – mówi Zofia Rus. Po zakończeniu wojny zamieszkała w Gliwicach wraz z mężem Edwardem Rusem, żołnierzem kampanii wrześniowej, internowanym na Węgrzech, który przeszedł szlak bojowy przez Francję, Anglię i Szwecję, a z Dywizją Pancerną gen. Maczka – od Normandii po Wilhelmshaven.*

Mieczysław Buczkowski, ranny w Powstaniu, został odznaczony Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Armii Krajowej, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem

Kawalerskim Orderem Odrodzenia Polski, Odznaką Pamiątkową Akcji Burza i Medalem Za Warszawę. Po zakończeniu wojny ukończył studia medyczne i wyjechał na Śląsk, gdzie rozpoczął pracę w nowo powstającej Śląskiej Akademii Medycznej. W 1969 r. został ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala Miejskiego nr 1 w Gliwicach. Równolegle pracował w Instytucie Medycyny Pracy w Zabrze, a następnie pełnił obowiązki dyrektora ds. lecznictwa Wojewódzkiej Poradni Wielospecjalistycznej. Pełnił również obowiązki Dyrektora Naczelnego Szpitala Miejskiego nr 1 w Gliwicach, a następnie funkcję dyrektora ZOZ w Gliwicach. Pod jego kierunkiem specjalizację w zakresie medycyny wewnętrznej zdobyło 32 internistów. W kierowanym przez niego Oddziale powstał Oddział Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego i Oddział Dializ Pozaustrojowych. Jest autorem lub współautorem 22 opublikowanych prac naukowych.

Zapytaliśmy Powstańców o rady, jakie chcieliby przekazać młodym gliwiczanom. – *Mając 98 lat przekazałbym następnym pokoleniom życzenia, aby nie musiały się zapierać zasad uczciwości w życiu osobistym i szacunku dla swojej Ojczyzny i Jej wielkich osiągnięć – powiedział Mieczysław „Buk” Buczkowski. – Cenię pokój i demokrację. Uważam, że naszym priorytetem powinno być wszystko, co może się przyczynić do ich utrzymania. To warte jest walki, a nawet poniesienia osobistej ofiary – dodała Zofia „Kanarek” Rus.*

1 sierpnia 2021 r. o godzinie 17.00 dla upamiętnienia obchodów 77. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego w całym kraju emitowany będzie dźwięk syren alarmowych – ciągły, trwający trzy minuty, oznaczający odwołanie alarmu. Chwała Bohaterom!

(mf)

Mieczysław Antoni Buczkowski pseudonim „Buk” z małżonką

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.

Jak się mają miejskie spółki?

Spółki miejskie zajmują ważne miejsce w procesie realizacji zadań publicznych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. Zakres działalności utworzonych przez miasto spółek jest szeroki. Łączy je jednak wspólny mianownik – ich nadrzędnym celem jest sprawne i nieprzerwane realizowanie zadań służących zaspokajaniu potrzeb gliwiczian. Łączna wartość majątku Gliwic w 17 spółkach na koniec 2020 r. wyniosła blisko 1,3 mld zł.

Spółki miejskie to spółki prawa handlowego, założone przez gminę do realizacji zadań publicznych – ich działanie reguluje ustawa o gospodarce komunalnej. Zadania publiczne to natomiast zadania własne gminy, czyli takie, które polegają na zaspokajaniu potrzeb wspólnoty.

Gliwice mają udziały w 17 takich spółkach, w przypadku 13 z tych

przedsiębiorstw są to udziały większościowe (szczegóły w tabeli poniżej). Rozpoczynamy cykl publikacji, w których pokażemy rzeczywistą rolę spółek w życiu Gliwic, przybliżymy ich działalność oraz przedstawimy wyniki finansowe za 2020 r. Termin przedstawienia wyników nie jest przypadkowy – właśnie zakończyły się zgromadzenia wspólników zatwierdzające sprawozdania finansowe za 2020 r.

foto: Z. Daniś/UM Gliwice

Udziały Miasta Gliwice w spółkach

WIĘKSZOŚCIOWE:*

- PZO Sp. z o.o. (100%)
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (100%)
- ŚSM Sp. z o.o. (100%)
- PRUIM SA (100%)
- ZBM I TBS (100%)
- ZBM II TBS (100%)
- Szpital Miejski nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o. (99,97%)
- GAPR Sp. z o.o. (83,56%)
- PWiK Sp. z o.o. (87,47%)
- PKM Sp. z o.o. (89,26%)
- Śląskie Centrum Logistyki SA (77,78%)
- Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o. (68,36%)
- Gliwicki Klub Sportowy Piast SA (66,68%)

MNIEJSZOŚCIOWE: *

- Remondis Sp. z o.o. (20,04%)
- KSSE SA (9,97%)
- Tramwaje Śląskie SA (2,92%)
- Walcownia Metali Nieżelaznych SA (1,44%)

*Wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

W pierwszej części cyklu: Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.

PZO zajmuje się eksploatacją i prowadzeniem miejskiej instalacji przetwarzania odpadów, a także przetwarzaniem i produkcją energii elektrycznej i ciepłej.

Spółka prowadzi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych i oferuje usługę „Drugie Życie Rzeczy”, której celem jest ponowne wykorzystanie przedmiotów codziennego użytku, zgodnie z ideą „zero waste”. Do PZO mieszkańcy mogą bezpłatnie przekazywać rzeczy niechciane, niepotrzebne, ale ciągle nadające się do użytku. Odbierać

je – również bezpłatnie – mogą inni gliwiczanie, którzy z różnych względów potrzebują wsparcia.

PZO prowadzi też aktywizację społeczną i podejmuje działania związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną. Postać firmowego śMietka, przyjaznego robota zaprogramowanego do stałego dbania o porządek w mieście, wyśmienicie wypełnia tę misję przedsiębiorstwa.

W 2021 r. ruszyły prace przy budowie Centrum Edukacji Ekologicznej z budynkiem usługowo-socjalno-biurowym Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów Spółka z o.o. w Gliwicach, które będzie przylegało do dawnej zrehabilitowanej kwatery. Gotowe są już fundamenty, trwają prace przygotowujące do stawiania ścian obiektu.

PZO przeprowadziło w ubiegłym roku rekultywację kwater odpadów I, II i IV na instalacji przetwarzania odpadów. Każdą kwaterę zabezpieczono okrywając powierzchnię warstwami inertnymi. Są to zabiegi minimalizujące zagrożenia dla składowisk, polegają głównie na uszczelnieniu złoża odpadów oraz stworzeniu rekonstrukcji warstwy roślinotwórczej wraz z pokrywą roślinną. Zabezpiecza to również przed migracją biogazu z kwater do atmosfery.

Miasto Gliwice posiada w PZO 100 % udziałów. W ubiegłym roku spółka wygenerowała zysk w wysokości ponad 9 mln zł.

Więcej informacji na temat PZO można znaleźć na stronie internetowej www.pzogliwice.pl.

(mf)

Tak będzie wyglądało Centrum Edukacji Ekologicznej

wiz. Studio BB Architekci

#UżyteczneSpółki

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.

- eksploatacja i prowadzenie miejskiej instalacji przetwarzania odpadów
- produkcja energii elektrycznej i ciepłej
- edukacja ekologiczna

Najważniejsze inwestycje w 2020 r.

- rekultywacja składowisk
- rozpoczęcie budowy Centrum Edukacji Ekologicznej

Udziały Miasta Gliwice: 100%

Wynik finansowy w 2020 r.: 9 035 865,40 zł

Więcej informacji:

www.pzogliwice.pl

Zmiany w rejonie pl. Piastów

foto: UM Gliwice

Prowadzona w związku z budową Centrum Przesiadkowego przebudowa układu drogowego po południowej stronie dworca PKP wchodzi w kolejny etap. 29 lipca, w związku z rozmiarem i zakresem prowadzonych prac, zmieni się lokalizacja przystanków autobusowych oraz organizacja ruchu w rejonie pl. Piastów – informuje Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach.

Ruch na ul. Piwnej, na odcinku od ul. ks. Hlubka, dopuszczony będzie wyłącznie w jednym kierunku do pl. Piastów. Kierowcy wyjeżdżający z tunelu DTŚ do ul. Dworcowej nie będą mieli możliwości skrętu w lewo. Objazd dla nich wyznaczony został w prawo w ul. Dworcową, dalej do ul. M. Strzody, stąd do Wrocławskiej, Częstochowskiej i do ul. Jagiellońskiej.

Wprowadzone zostaną zmiany w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej w tym rejonie:

- stanowiska 01, 05 i 06 przystanku Gliwice Plac Piastów ulegną likwidacji;
- stanowisko 07 przystanku Gliwice Plac Piastów zmieni charakter na stanowisko do wysiadania;
- utworzone zostanie stanowisko 31 przystanku Gliwice Plac Piastów, zlokalizowane w rejonie posesji Piwna 1 – stanowisko będzie miało charakter do wysiadania;
- utworzone zostanie stanowisko 32 przystanku Gliwice Plac Piastów, zlokalizowane w rejonie łącznika równoległego do ul. Dworcowej, między ul. Jagiellońską a zjazdem na DTŚ;

- stanowisko 09 przystanku Gliwice Plac Piastów nadal będzie pełnił rolę przystanku do wysiadania.

Schemat rozlokowania przystanków z przypisanymi do nich liniami zamieszczamy obok, szczegółowe informacje na ten temat i aktualne rozkłady jazdy autobusów można znaleźć na stronie rj.metropoliaztm.pl, w zakładce Komunikaty.

Przypominamy, że trwają końcowe prace związane z nowym zagospodarowaniem ul. Na Piasku. Prowadzone są też roboty w zakresie przebudowy sieci uzbrojenia podziemnego w ciągu ul. Okopowej (na odcinku od dworca PKP do placu Piastów) i budowy miejsc parkingowych w obszarze pomiędzy pętlą objazdową przy dworcu, ulicami Okopową i Bohaterów Getta Warszawskiego.

Przebudowę po południowej stronie dworca PKP realizuje Eurovia Polska. Koszt inwestycji finansowanej z budżetu miasta to ponad 41 mln zł. Prace powinny się zakończyć pod koniec 2022 r.

(ap)

GLIWICE, decydujMY razem!

Kolejne edycje Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego pokazują, że procedura ta ugruntowała się w mieście, wpięła w coroczny kalendarz i jest skutecznym narzędziem, pozwalającym każdemu mieszkańcowi współdecydować o najbliższym otoczeniu – czy to poprzez złożenie propozycji zadania, jego promowanie wśród sąsiadów, znajomych, czy też poprzez udział w głosowaniu.

W tegorocznym naborze wniosków, który trwał od 1 do 19 marca, zgłoszono 325 propozycji zadań (314 zadań dzielnicowych oraz 11 ogólnomiejskich). Swoje propozycje mieszkańcy po raz pierwszy mogli złożyć zarówno za pomocą formularza elektronicznego, jak i tradycyjnie – w wersji papierowej. Najwięcej projektów dzielnicowych wpłynęło z Sośnicy (34 wnioski), następnie z dzielnic: Sikornik (25 wniosków), Wójtowa Wieś (23 wnioski), Łabędy (22 wnioski), Śródmieście (21 wniosków).

– *Mieszkańcy wykazali się dużą aktywnością i wrażliwością na najbliższe otoczenie, składając ponad 300 wniosków. Liczę, że zaangażowanie podczas głosowania będzie jeszcze większe. Bardzo ważną rolę tutaj mają rady dzielnic, które niezwykle skutecznie promują procedurę i zachęcają do głosowania* – podkreśla **Ewa Weber**, zastępca prezydenta miasta.

Projekty zaproponowane przez mieszkańców były oceniane formalnie i merytorycznie. W wyniku tej oceny do głosowania skierowanych zostało

175 zadań. Od 25 sierpnia do 15 września będziemy mogli głosować na projekty zaproponowane przez gliwiczanie. Te, które otrzymają największą liczbę głosów, zostaną zrealizowane w 2022 roku. Wspólnie zdecydujemy, które projekty zwyciężą i zmienią Gliwice, nasze otoczenie oraz społeczność na lepsze.

Od bieżącego roku procedurę koordynuje Centrum 3.0 – Gliwicki Ośrodek Działań Społecznych. – *Centrum 3.0 jest miejscem skupiającym aktywnych mieszkańców, liderów, społeczników. Od tego roku współpracuje także z radami dzielnic. Mieszkańcy, którzy mają pomysły, chcą działać, znajdują w Centrum wsparcie. Dotyczy to również budżetu obywatelskiego – pracy nad pomysłami, przygotowywaniem wniosku* – mówi Ewa Weber.

Przełom sierpnia i września, czyli okres głosowania, to najważniejszy etap GBO – mamy bowiem możliwość decydowania o losach projektów. Mieszkańcy będą mogli wybrać jedno zadanie spośród 165 zadań dzielnicowych (można zagło-

Gliwicki Budżet Obywatelski

2 0 2 2

Wycieczka autokarowa szlakiem drewnianych kościołów – dzielnica Politechnika – realizacja 2021 r.

fol. materiały realizatora

Plac zabaw – dzielnica Wojska Polskiego – realizacja 2020 r.

fol. B. Gawlik/Centrum 3.0

sować na zadanie z dowolnej dzielnicy, niekoniecznie z tej, w której się mieszka). Pod głosowanie zostanie poddanych także 10 projektów ogólnomiejskich. Są to następujące zadania: Przebudowa ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Płażyńskiego, Turnieje gier planszowych i komputerowych, Bikepark w parku Szwajcaria, Masaż limfatyczny dla pracowników gliwickich szpitali, Montaż przewijaka dla osób z niepełnosprawnościami, Turniej piłkarski dla dzieci i młodzieży, E-przewodnik po mieście, Restauracja Parkowa – Okrągłak – plac Grunwaldzki, XGame – Platforma sportowa oraz Mnemotechniki w edukacji – warsztaty. Tutaj również każdemu mieszkańcowi przysługuje jeden głos.

Wykaz wszystkich projektów zakwalifikowanych do głosowania jest dostępny na stronie internetowej Gliwice.eu w dziale „Gliwicki Budżet Obywatelski”. Warto podkreślić, że głosować możemy elektronicznie, z domu! Obok głosowania elektronicznego można będzie oddać głos na formularzach papierowych. Te ostatnie będą dostępne do pobra-

Zajęcia z j. angielskiego – dzielnica Trynek – realizacja 2021 r.

fot. materiały realizatora

Potańcówka dla seniorów – dzielnica Szobiszowice – realizacja 2021 r.

fot. materiały realizatora

nia w Urzędzie Miejskim w Gliwicach (przy ul. Zwycięstwa 21 oraz w filii przy ul. Jasnej 31A), jak również w Centrum 3.0 – Gliwickim Ośrodku Działań Społecznych (przy ulicy Zwycięstwa 1, ul. Jagiellońskiej 21 oraz ul. Studziennej 6). Na wniosek rad dzielnic lub osób zainteresowanych upowszechnieniem głosowania wśród mieszkańców może zostać przygotowana większa liczba formularzy – osoby chcące je otrzymać powinny złożyć zamówienie, określając pożądaną liczbę formularzy oraz planowane miejsce i sposób dystrybucji na adres e-mail: gbo@gods.gliwice.pl. W wiadomości należy podać także numeru telefonu, na który przekazana zostanie informacja o terminie odbioru formularzy w siedzibie Centrum 3.0.

Nowością w tegorocznym głosowaniu są specjalnej punkty do głosowania elektronicznego, które zostaną utworzone w wybranych filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach. To oferta dla tych, którzy nie dysponują dostępem do internetu lub odpowiednim sprzętem elektronicznym, lub po prostu – dla odwiedzających gliwickie biblioteki, którzy niejako przy okazji mogą prosto i szybko oddać głos. Punkty będą czynne przez cały okres głosowania, od 25 sierpnia do 15 września, w godzinach otwarcia

poszczególnych filii. Warto pamiętać, że aby głos elektroniczny był ważny, należy go potwierdzić klikając w specjalny link, który otrzymamy na adres e-mail podany podczas wypełniania formularza. Dopiero wtedy nasz głos jest ważny.

W trakcie całego głosowania na stronie internetowej Gliwice.eu będzie udostępniana na bieżąco i uaktualniana liczba oddanych głosów. **Co po zakończeniu głosowania?** Wszystkie głosy papierowe i elektroniczne zostaną zweryfikowane i podsumowane. Podczas ustalania wyników głosowania będą brane pod uwagę projekty, które uzyskają poparcie co najmniej 30 głosujących w przypadku projektów dzielnicowych oraz 500 głosujących w przypadku projektów ogólnomiejskich.

A co dzieje się z zadaniami wybranymi w ubiegłorocznym głosowaniu?

W Gliwickim Budżecie Obywatelskim 2021 mieszkańcy chętnie oddawali głosy na inwestycje dotyczące m.in.: infrastruktury sportowej, zieleni miejskiej czy remontów dróg i chodników. Popularnością cieszyły się także zadania z dziedziny kultury i ekologii, np. potańcówki dla seniorów z dzielnicy Szobiszowice, cykl zajęć Aktywne Zatorze czy warsztaty pielęgnacji

fot. B. Gawlik/Centrum 3.0

Park linowy – dzielnica Brzezinka – realizacja 2020 r.

zieleni. Te projekty są realizowane w tym roku, cieszą się zainteresowaniem mieszkańców – co jeszcze raz potwierdza dobry pomysł wnioskodawcy – od tego bowiem wszystko się zaczyna. Więcej informacji o realizacji zadań można znaleźć między innymi śledząc specjalnie utworzony profil w serwisie społecznościowym: www.fb.com/BudzetObywatelskiGliwice.

Już teraz zapraszamy do udziału w głosowaniu i zachęcamy do konsultacji osobistych i telefonicznych z zespołem Centrum 3.0 (gbo@gods.gliwice.pl, 32/238-24-55 / 734-150-808). Gliwice, decydujMY razem!

(GODS)

Zajęcia aquaareobiku dla seniorów – dzielnica Stare Gliwice – realizacja 2021 r.

fot. materiały realizatora

Wykaz filii MBP, w których będą dostępne stanowiska do głosowania elektronicznego:

- Biblioteka Centralna (ul. Kościuszki 17),
- Biblioforum (ul. Lipowa 1),
- Filia nr 1 (pl. Inwalidów Wojennych 3),
- Filia nr 5 (ul. Perkoza 12),
- Filia nr 7 (ul. Junaków 4),
- Filia nr 9 (ul. Czwartaków 18),
- Filia nr 13 (ul. Paderewskiego 56),
- Filia nr 16 (ul. Przedwiośnie 2),
- Filia nr 20 (ul. Bernardyńska 2),
- Filia nr 21 (ul. Syriusza 30),
- Filia nr 22 (ul. Spacerowa 6),
- Filia nr 23 (ul. Sopocka 2),
- Filia nr 25 (ul. Jaśminu 20),
- Filia nr 30 (ul. Partyzantów 25).

Stanowiska będą dostępne dla mieszkańców zgodnie z godzinami otwarcia filii wskazanymi na stronie internetowej www.biblioteka.gliwice.pl.

Na zawsze nasz. Gerard Badia!

Jest Hiszpanem, ale Gliwice stały się jego drugim domem. Gerard Badia, który przez ostatnie lata z powodzeniem prowadził Piasta Gliwice do piłkarskiego boju, stał się ulubieńcem kibiców i przyjacielem wielu gliwiczian. W minioną niedzielę mieszkańcy żegnali się ze swoim kapitanem na stadionie przy ul. Okrzei.

Gerard Badia pokochał gliwiczian, a mieszkańcy pokochali jego – za wolę walki na boisku, zdolności, pracowitość, skromność i życzliwość. Przez ostatnie lata był nie tylko piłkarzem Piasta, ale jednym z najlepszych promotorów klubu i jego niezaprzeczalnym symbolem. – *Czas jego gry dla Gliwic to najpiękniejszy okres w historii klubu. To siedem lat sukcesów, emocji i wzruszeń* – podkreśla Adam Neumann, prezydent Gliwic.

Z Piastem sięgnął aż po mistrzostwo Polski, ale był również przyjacielem gliwiczian. Niewielu piłkarzy tak bardzo utożsamiało się z naszym miastem, jak Gerard Badia. Chętnie nie tylko opowiadał o Gliwiczach, ale lubił rozmawiać z mieszkańcami, np. podczas częstych spacerów po mieście. Dlatego teraz, kiedy powraca do Hiszpanii, mieszkańcy pożegnali go w sposób szczególny.

Gracias Badia!

W minioną niedzielę na stadionie przy ul. Okrzei piłkarz otrzymał m.in. pamiątkową tablicę ze swoim wizerunkiem, ułożonym z setek wyjątkowych zdjęć. To efekt wspólnej akcji miasta i kibiców, którzy chętnie udostępnili swoje fotografie z Gerardem Badią. Upominków było o wiele więcej, ale najważniejszy był tego dnia aplauz na stadionie im. Piotra Wieczorka – dla niego, dla Badięgo. Wraz z kibicami kapitana żegnały władze miasta i szefowie klubu.

Gerard Badia miał tego dnia okazję zobaczyć jeszcze jeden mecz swoich kolegów, którzy zmierzyli się z Rakowem Częstochowa. W tym przypadku emocji również nie brakowało. W pierwszej kolejce PKO Ekstraklasy Piast dwukrotnie obejmował prowadzenie i miał szansę zamknąć mecz w 70. minucie. Zemściły się niewykorzystane okazje i to Raków wyjechał z Gliwic z trzema punktami. Spotkanie zakończyło się wynikiem 3:2. Bramki dla niebiesko-czerwonych strzelili:

Michał Chrapek oraz Patryk Sołowski.

To dopiero początek sezonu i trzymamy kciuki za naszych piłkarzy. Nowy rozdział otwiera też Gerard Badia. Naszemu kapitanowi życzymy powodzenia w realizacji dalszych planów i dużo szczęścia. Gliwice nie zapominają. Klub poinformował, że numer 21, z którym występował, ma zostać zastrzeżony.

(al)

Ludzie kultury – dajcie się poznać!

Świat gliwickiej kultury jest bardzo zróżnicowany – tworzą go między innymi pisarze, plastycy, muzycy, animatorzy kultury. Jak co roku Prezydent Miasta Gliwice nagrodzi osoby, które w roku ubiegłym – dla kultury pełnym wyzwaniem – miały na koncie szczególne osiągnięcia artystyczne lub współtworzyły życie kulturalne naszego miasta. Zgłoszenia są przyjmowane do 13 sierpnia.

Nagrody Prezydenta Miasta Gliwice w dziedzinie kultury przyznawane są w trzech kategoriach: twórczości artystycznej, upowszechniania kultury i ochrony kultury. Laureatami mogą zostać osoby fizyczne zamieszkałe w Gliwiczach lub osoby prawne i inne podmioty, których siedziba mieści się w naszym mieście. Nagrody są przyznawane zarówno za całokształt osiągnięć, jak i szczególne zasługi dla gliwickiej kultury w 2020 roku. Zgłaszać można zarówno uznanych artystów, jak i początkujących twórców.

Wnioski konkursowe mogą składać instytucje kultury, placówki oświatowe, szkoły wyższe, związki twórcze, stowarzyszenia kulturalne i społeczne oraz członkowie Rady Miasta Gliwice. Zgłoszenia są przyjmowane

w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gliwiczach (ul. Zwycięstwa 21). Termin zgłoszeń upływa 13 sierpnia. Szczegółowych informacji udzielają pracownicy Wydziału Kultury i Sportu pod nr tel. 32/239-12-84.

W ubiegłym roku Prezydent Miasta Gliwice przyznał dwie nagrody za osiągnięcia twórcze w 2019 r. Otrzymali je fotograf Michał Patycki i architektka Katarzyna Rosłon. Nagroda w kategorii upowszechniania kultury powędrowała do Marka Niewiarowskiego, organizatora takich imprez jak Winter Reggae czy Punk Generation. Historyk dr Bogusław Tracz otrzymał nagrodę za ochronę kultury.

– W gronie nagrodzonych przez prezydenta Gliwic ludzi

kultury na przestrzeni lat było wielu artystów, których twórczość jest obecna w Polsce i na świecie. Wśród nich są między innymi kompozytorzy, muzycy, poeci, plastycy, fotograficy, etc. W gronie nagrodzonych znaleźli się także animatorzy i menaże-

rowie kultury. Lista laureatów jest długa i chcemy ją stale poszerzać o kolejne nazwiska osób, które tworzą gliwicką kulturę. Zapraszamy do zgłaszania kandydatów w tegorocznym konkursie – mówi Stella Zaborska-Nawrath, naczelniczka

Wydziału Kultury i Sportu UM w Gliwiczach.

Regulamin i formularz zgłoszeniowy są dostępne na stronie kultura.gliwice.eu w zakładce „Nagrody w dziedzinie kultury”. (mm)

fot. J. Szymik / UM Gliwice

Głowa do góry!

Lato to wymarzony czas na obserwację nocnego nieba. Tym bardziej, że sierpień to miesiąc meteorów! Bez specjalistycznego sprzętu „spadające gwiazdy” można obserwować także w Gliwicach.

Za „spełnianie życzeń” w nadchodzącym czasie będą odpowiadać dwa najaktywniejsze roje meteorów: Akwarydy i Perseidy. Nie trzeba być astronomem, te „spadające gwiazdy” widać gołym okiem. Warto prowadzić obserwacje w miejscu możliwie najciemniejszym, w którym nie ma wielu źródeł sztucznego oświetlenia.

Akwarydy i Perseidy to meteory: krótkotrwałe, świetne ślady na niebie, nazywane potocznie spadającymi gwiazdami. Nie są to jednak gwiazdy, a drobinki materii lub pyłu.

Maksimum meteorów z roju Południowych delta Akwarydów przypada na koniec lipca, natomiast sierpień będzie mie-

siącym Perseidów. Ten właśnie rój jest uważany przez astronomów za najaktywniejszy. Na półkuli północnej przy dobrych warunkach w ciągu godziny można zauważyć nawet sto spadających gwiazd!

Prawdziwy deszcz meteorów – jeżeli niebo nie będzie zachmurzone – będzie można obserwować **w nocy z 12 na 13 sierpnia**. Zwykle najwięcej meteorów można wypatrzeć w drugiej połowie nocy i nad ranem. W związku z tą datą niektórzy na określenie Perseidów używają także nazwy „Izy św. Wawrzyńca”. To pamiątka męczeńskiej śmierci rzymskiego diakona, obchodzona 10 sierpnia.

(mm)

W nadchodzący weekend pożegnamy tegoroczny festiwal „Ulicznicy”, będziemy bawić się w ramach Summer Areny i – tradycyjnie już – obejrzymy filmy w Kinie Plenerowym. Zapraszamy na kulturalny weekend w Gliwicach!

➤ W **sobotę 31 lipca o godz. 16.00** w parku Chopina wystąpi Pan Pedro ze spektaklem „Cyrkolekcje Pana Peddro”, a po zmroku – o **godz. 21.30** – Teatr KTO zaprezentuje „Ślepców”. W **niedzielę 1 sierpnia** na zakończenie 14. międzynarodowego festiwalu artystów ulicy „Ulicznicy” w Gliwicach zaplanowano improwizowany monodram interaktywny „Kawaler”. Pjoter rozpocznie swoje show o **godz. 18.00**.

➤ Muzeum w Gliwicach współorganizuje grę miejską „**Na szlaku Żydów w Gliwicach**”.

Aby wziąć udział, wystarczy przyjść w **sobotę** na plac Rzeźniczy o **13.00, 14.00, 15.00 lub 16.00** (wszyscy panowie muszą mieć nakrycie głowy).

➤ Sobota i niedziela to także pełne atrakcji dni w ramach trwającej Summer Areny. Na terenie Areny Gliwice (ul. Akademicka 50) atrakcji nie zabraknie. Warto wybrać się na warsztaty w FunZone i EduZone, na koncerty **Korteza (31 lipca, godz. 20.00)** i **W Sam Raz (31 lipca, godz. 18.30)** oraz spotkanie autorskie z **Anną Kańtoch (1 sierpnia, godz. 16.00)**.

➤ W **niedzielę** kino plenerowe zawita na plac Grunwaldzki. O **godz. 18.00** młodzi widzowie będą mogli zobaczyć „**Wikinga i magiczny miecz**”, a o **godz. 20.00** rozpocznie się seans dla dorosłych: „**I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże!**”.

➤ Teatr Miejski zaprasza na Letni Rynek. W sobotę **Kuglarze** zaprezentują występ na szczudłach, a na niedzielę zaplanowano koncert, na którym **Jacek Baran** wykona najpopularniejsze piosenki polskich artystów.

(mm)

Wszystkie wydarzenia kulturalne są publikowane na stronie Kultura.gliwice.eu. Jesteś organizatorem? Dodaj swoje wydarzenie na naszą stronę poprzez formularz.

Tu była jego Jerozolima

Bohaterem nowej wystawy w Domu Pamięci Żydów Górnośląskich jest Arthur Kochmann, gliwicki prawnik zamordowany w KL Auschwitz. Kim był człowiek, który współtworzył słynną petycję Bernheima? Tego można się dowiedzieć w oddziale Muzeum w Gliwicach przy ul. Poniatowskiego 14 do końca września.

Wystawa „Miniatury o Żydach z Górnego Śląska. Artur Kochmann” jest zorganizowana wokół trzech rozdziałów: Gliwiczanie – Adwokat – Żyd. Dr Arthur Kochmann był honorowym obywatelem Gliwic, członkiem zarządu tutejszej gminy żydowskiej, który walczył o prawa dla Żydów. W latach 30. XX wieku szczególne znaczenie miała obrona praw Żydów usuwanych z miejsc pracy za swoje pochodzenie. W wyniku zwolnienia w 1933 roku Franza Bernheima z pracy w domu towarowym DeFaKa (tak zwanym „Ikarze” przy ul. Zwycięstwa), przy współudziale Arthura Kochmanna, powstała skarga do Rady Ligi Narodów, która przeszła do historii jako petycja Bernheima. Autorzy powołali się na naruszenia Konwencji genewskiej o Górnym Śląsku i... wywalczyli dla niemieckich Żydów z Górnego Śląska przestrzeganie ich swobód obywa-

telskich i praw publicznych do 1937 roku. Niestety, z czasem kampania antysemicka zaczęła zataczać coraz szersze kręgi także na Górnym Śląsku. Arthur Kochmann został skreślony z listy notariuszy i nie mógł wykonywać zawodu. Z Gliwic, mimo błagań

rodziny, nie wyjechał. Mówił, że to w Gliwicach chce spocząć, „Tu jest moja Jerozolima”. Jego życzenie się nie spełniło. Arthur Kochmann został zamordowany w obozie koncentracyjnym, do którego został prawdopodobnie wywieziony w ostatnim transpo-

rtu gliwickich Żydów, w grudniu 1943 roku.

Autorką koncepcji cyklu wystaw „Miniatury o Żydach z Górnego Śląska” jest Karolina Jakoweńko, kierowniczka Domu Pamięci Żydów Górnośląskich. – Żydzi

z Górnego Śląska przez lata byli zapomniani zarówno z powodu ich żydowskości, jak i niemieckości. Dlatego niezmiernie ważnym jest opowiadanie ich historii, poszerzanie jej kontekstu i jej tłumaczenie dzisiejszemu odbiorcy. Na Miniaturach znajdują się sylwetki osób, relacje świadków historii, fotografie, dokumenty, które wiążą się z wystawą stałą, jednak z różnych przyczyn na niej się nie znalazły, czasem dlatego, że są to materiały pozyskane dopiero w trakcie najnowszych kwerend. Te niewielkie czasowe ekspozycje mają również promować Muzeum w kontekście opowiadanej w nim unikalnej historii oraz jego roli w upamiętnianiu dziejów Żydów tak mocno związanych z tym regionem – mówi Jakoweńko.

(mm)

Gdzie trafiają nasze śmieci?

5

Energia ukryta w odpadach

Dlaczego warto segregować śmieci? Dokąd trafiają z naszych koszy czy worków? Za co musimy płacić? Kontynuujemy cykl informacji, które pozwolą zrozumieć, na czym polega gospodarka odpadami. Chcesz być ekoświadomy? Czytaj.

Masz za dużo zielonych odpadów z przydomowego ogródka? Możesz przywieźć je na ul. Rybnicką

Życie odpadów nie kończy się w koszu. Wszystkie wyrzucane przez nas śmieci muszą zostać odpowiednio wykorzystane, a miasto z całej masy odpadów odbieranych od mieszkańców powinno odzyskiwać określoną ilość odpadów segregowanych. Domowa selekcja śmieci ma w tych działaniach kluczowe znaczenie, ale nie wystarczy. Odpady muszą zostać jeszcze dodatkowo doczyszczane lub przetworzone.

Domowe rachunki za śmieci uwzględniają koszty odbioru i zagospodarowania odpadów.

nie mieszczą się do kontenerów lub worków, w tym odpady zielone pozostałe po porządkowaniu przydomowych ogródków czy odpady wielkogabarytowe, które mieszkańcy chcą przekazać, nie czekając na wyznaczone terminy odbioru.

W 2013 roku mieszkańcy przekazali do PSZOKu około 2,5 tysiąca ton wyselekcjonowanych śmieci, a w 2020 roku już ponad 9 tysięcy ton.

Odpady nie mieszają się, każdy ich rodzaj przyjmowany jest oddzielnie

Gliwice oferują mieszkańcom różne możliwości oddawania odpadów, starają się także jak najlepiej kontrolować ich obieg. O skuteczne zabezpieczenie, dalsze wykorzystanie naszych śmieci i przekazanie ich do wykorzystania recyklerom dbają przede wszystkim: miejska spółka Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów (PZO) oraz utworzone przy udziale miasta Śląskie Centrum Recyklingu, o którym pisaliśmy w poprzednich częściach naszego cyklu. Tym razem uwagę skupimy na PZO.

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów działa przy ul. Rybnickiej 199B. Przed laty pobliski teren koczował się gliwiczanom głównie z miejskim wysypiskiem śmieci. Składowisko ciągle funkcjonuje, ale wiele się zmieniło. Trafia na nie zdecydowanie mniej śmieci niż kiedyś, bo coraz więcej odpadów jest segregowanych i przekazywanych do wyspecjalizowanych firm.

Gliwiczanie polubili PSZOK, do punktu odbioru odpadów ustawiają się kolejki.

PZO przyjmuje różne typy odpadów z naszych domów. Do przetworzenia przywożona jest m.in. część odbieranych śmieciarekami odpadów wielkogabarytowych oraz bioodpadów. Działa tu również Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego mieszkańcy dostarczają własnym transportem także wiele innych rodzajów segregowanych odpadów.

Do PSZOKu przywożone są m.in. odpady, które nie powinny trafić do śmietnika, jak lodówki, opony czy odpady budowlane, a także np. większe ilości odpadów, które

Jakie rodzaje odpadów przyjmowane są w PSZOKu?

- odpady zielone
- opony
- odpady budowlano-rozbiórkowe (w tym gruz, papa, wełna mineralna, styropian, folia)
- odpady wielkogabarytowe (w tym meble, okna, materace, dywany, grzejniki, wanny)
- chemikalia (w tym rozpuszczalniki i środki ochrony roślin, farby, tusze, kleje, detergenty, filtry olejowe, opakowania po dezodorantach i lakierach i innych aerozolach)
- elektrośmieci (w tym sprzęt elektroniczny i elektryczny, baterie i akumulatory)

W 2020 roku, w odpowiedzi na oczekiwania mieszkańców, poszerzono zakres przyjmowanych odpadów o:

- papier
- tworzywa sztuczne
- szkło
- metale
- odzież i tekstylia
- przeterminowane leki, igły i strzykawki

Więcej informacji o PSZOK można znaleźć na stronie internetowej pzogliwice.pl

Posegregowane odpady z naszych domów są przyjmowane bezpłatnie

Odpady są przyjmowane w PSZOKu bezpłatnie. Do punktu przyjeżdża dziennie nawet 200 samochodów. – *Gliwiczanie coraz chętniej dbają o właściwą segregację śmieci, więc oferta PSZOK poszerza się i odbierane są kolejne rodzaje odpadów. Jeszcze w tym roku punkt zostanie zmodernizowany tak, aby obsługa odbywała się w lepszych warunkach i przebiegała sprawniej* – mówi Mariusz Sychta z Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów.

Odpady mogą służyć do produkcji paliw alternatywnych

Każdy rodzaj odpadów odbierany jest oddzielnie i ma swoją odrębną, dalszą drogę. Przykładowo odpady zielone trafiają do kompostowni na terenie PZO, odpady poremontowe na składowisko lub do utwardzania dróg, szkło, metal czy elektroodpady do wyspecjalizowanych firm zajmujących się ich dalszym wykorzystaniem, leki, igły czy strzykawki do odbiorców dysponujących specjalnymi instalacjami do ich przetwarzania termicznego.

– *Znacząca część odpadów, w tym np. chemikalia, tekstylia i produkt powstały po przeróbce odpadów wielkogabarytowych także przekazywana jest do zewnętrznych odbiorców i docelowo może służyć do produkcji paliw alternatywnych. W przypadku odbioru tzw. frakcji palnej, PZO nie tylko ponosi koszty odpowiedniego przygotowania niektórych odpadów, ale często musi też recyklerom dopłacać, bo takie są aktualne prawa rynku* – wyjaśnia Andrzej Kański, kierownik Działu Przetwarzania Odpadów w PZO.

Przybywa odpadów wielkogabarytowych, trwa wielkie mielenie

Do specjalnej sortowni w PZO trafiają odpady wielkogabarytowe. Jest ich coraz więcej. W 2016 roku mieszkańcy oddali do PSZOKu około 850 ton takich odpadów, a w 2020 roku ponad 3 tysiące ton. Do tego trzeba doliczyć wielkie gabaryty odbierane śmieciarkami spod domów. W tym przypadku było to analogicznie – ponad 950 ton i ponad 3600 ton. Jest co przerabiać, a proces przebiega pod zadaszeniem na powierzchni około 2700 m².

Podzielone na mniejsze części meblóścianki, szafki, fotele, krzesła czy ramy okienne załadowywane są koparko-ładowarką do wolnoobrotowego rozdrabniacza, gdzie zostają, najprościej rzecz ujmując, zmielone. W zależności od sita i zapotrzebowania zewnętrznych odbiorców powstaje produkt bardziej lub mniej rozdrobniony. Przy okazji separator magnetyczny wyłapuje elementy metalowe, które po dodatkowym doczyszczeniu są przekazywane do wykorzystania firmom zajmującym się recyklingiem złomu. Tzw. wielkie gabaryty to kaloryczny typ odpadu, który może zostać wykorzystany do produkcji paliw alternatywnych.

Zanim wyrzucimy śmieci, zastanówmy się, czy nie ma w nich rzeczy, które są w dobrym stanie i mogą się jeszcze komuś przydać. PZO oferuje usługę „Drugie Życie Rzeczy”. Możemy bez opłat oddawać niepotrzebne przedmioty codziennego

użytku, a inni gliwiczanie mogą je za darmo odbierać. W efekcie z ręki do ręki przekazywane są np. wersalki, meble, w tym mebelki dla dzieci i meble ogrodowe, wózki, rowery, łóżeckza, wyroby ceramiczne i szklane, narzędzia, zabawki czy książki. Potrzebujących nie brakuje. Na miejscu są także kontenery PCK na niezniszczone ubrania.

Warto zadbać o środowisko i segregować bioodpady

Zdecydowanie wolniej niż w przypadku odpadów wielkogabarytowych przyrasta ilość segregowanych przez mieszkańców bioodpadów. Nie wszystkie są przez nas selekcionowane. Trafiają zbyt często do odpadów zmieszanych, podnoszą koszty ich przetworzenia, a pozostałość po przeróbce przekazywana jest na wysypisko. Bioodpady, w tym ogródkowe odpady zielone, są też wyjątkowo ciężkie. Jeśli wyrzucamy je do czarnych pojemników, to niestety nie mogą być dalej właściwie wykorzystane i nie wpływają na poziom odpadów odzyskiwanych.

Tymczasem m.in. w PZO działa kompostownia, w której takie wysegregowane bioodpady mogą być poddawane przez kilka tygodni odpowiednim procesom. W efekcie powstaje produkt wykorzystywany m.in. do rekultywacji składowiska. W dodatku końcowego materiału jest o 30% mniej niż początkowego wsadu. – *W toku jest obecnie modernizacja kompostowni, a w planach wytwarzanie certyfikowanych produktów – nawozów i związków azotowych, które można wykorzystywać pod uprawy i odsprzedawać. Natomiast w najbliższych tygodniach rozpocznie się przedsięwzięcie polegające na budowie całorocznej bariery antyodorowej na terenie kompostowni* – informuje Mariusz Sychta.

Na składowisko trafia tylko niewielka część odpadów

Kompleksowy system gospodarowania odpadami w Gliwicach sprawia, że śmieci przekazywanych na składowisko jest coraz mniej. Obecnie do składowania trafiają głównie odpady poremontowe z PSZOK oraz resztki materiału powstała po przetworzeniu frakcji zmieszanej. W odpowiednio zabezpieczonej niecce, odseparowanej od wód gruntowych, odpady są układane piętrowo i oddzielane warstwami izolującymi. Negatywne oddziaływanie na środowisko jest minimalizowane.

Ponadto specjalne instalacje umożliwiają odzyskiwanie ze składowiska biogazu, który przetwarzany jest w energię ciepłą i elektryczną. Jest ona wykorzystywana na bieżące potrzeby PZO, a także częściowo odsprzedawana. Natomiast odcieki ze składowiska wspomagają procesy fermentacyjne, służą do nawadniania kwater i krążą w obiegu zamkniętym.

(al)

Opon nie wolno wyrzucać do śmietnika! Jeśli oddamy je w PSZOKu, trafią do dalszego recyklingu. Powstaje z nich granulata gumowa – materiał, którego używa się m.in. do tworzenia nawierzchni placów zabaw czy boisk sportowych. Może być wykorzystywany również jako dodatek do produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych, z których powstają drogi w technologii asfaltu gumowego. Na każdy kilometr drogi zużywa się od 320 do 1400 starych opon.

Odpady wielkogabarytowe zanim trafią do zewnętrznych odbiorców muszą zostać rozdrobnione

Biogaz ze składowiska służy do produkcji energii cieplnej i elektrycznej

SMART PEC

Sztuczna inteligencja, jaką już wdrożono, zarządza produkcją ciepła. Dzięki temu można sprawnie dostarczać ciepło odbiorcom, ograniczyć straty przesyłowe, a w konsekwencji – ograniczyć emisję CO2 do atmosfery. Kolejny krok to zaawansowany system umożliwiający bieżącą kontrolę pracy urządzeń – PEC-Gliwice systematycznie rozbudowuje infrastrukturę cyfrową.

I etap systemu do zarządzania obchodami w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Gliwice rozpoczął pracę zgodnie z harmonogramem. Zautomatyzowana aplikacja planowania i zarządzania obchodami eksploatacyjnymi wspiera załogę utrzymania ruchu, pozwala na szybką identyfikację i usunięcie ew. usterek. System Inspect4PEC składa się z serwera zabudowanego w serwerowni PEC-Gliwice, bazy danych, panelu statystyczno-kontrolnego, setek czytników NFC (umożliwiających zbliżeniową komunikację radiową) zabudowanych na urządzeniach technologicznych oraz smartfonów z zainstalowaną aplikacją mobilną do obsługi systemu w czasie rzeczywistym.

– Praca służb utrzymania ruchu przed wdrożeniem systemu opierała się na zgłoszeniach telefonicznych, dokumentowaniu awarii i wskazaniach eksploatacyjnych w wersji papierowej oraz gromadzenia ustnych informacji od pracowników dokonujących kontroli pracy urządzenia. Ten typ pracy był utrzymywany w naszym przedsiębiorstwie przez ostatnie 50 lat. Przyszedł czas na uruchomienie systemu, który pozwoli na zautomatyzowanie codziennych i powtarzalnych czynności

oraz rejestrowanie stanu urządzeń w formie cyfrowej, na bieżąco podczas obchodu – mówi Rudolf Widziszowski, prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Gliwice.

System został stworzony przez inżynierów z gliwickiej firmy AIUT, pod nadzorem służb technicznych PEC-Gliwice. Baza danych aplikacji została zaopartzona w listę urządzeń, które wymagają rejestrowania obchodów. – Każde urządzenie z listy posiada znacznik NFC, a sieć znaczników tworzy trasę obchodu dla służb utrzymania ruchu. Pracownik dokonuje obchodu zgodnie z planem wyświetlanym przez aplikację na smartfonie, a lista kontrolna przygotowana dla każdego urządzenia pomaga sprawnie wypełnić szczegółowe procedury kontrolne. Zauważone podczas obchodu usterki czy nieprawidłowości są na bieżąco wprowadzane do systemu, z możliwością dodania zdjęcia lub komentarza. Po zakończeniu procedur kontrolnych raport zostaje automatycznie przesłany do systemu i udostępniony na panelu kontrolno-statystycznym, co pozwala na sprawną weryfikację i przyporządkowanie zgłoszeń do odpowiedniej naprawy, remontu czy wymiany – tłumaczy

Zastępca Dyrektora ds. Technicznych Krzysztof Szaliński.

Inspect4PEC usprawnia nie tylko bieżącą pracę pracowników dokonujących obchodów, pomaga także w planowaniu procedur kontrolnych i buduje historię pracy urządzeń na podstawie rutynowych czynności obchodowych, wraz z kwalifikacją usterek na: mechaniczne, kontrolno-pomiarowe, elektryczne, informatyczne. Zastąpienie dokumentacji papierowej cyfrową pozwala na sprawną analizę gromadzonych danych i generowanie różnego rodzaju raportów, dotyczących na przykład usterkowości danego rodzaju urządzeń.

W drugim etapie wdrożenia system obejmie trasy przeglądów eksploatacyjnych węzłów ciepłych PEC. W ostatnim, trzecim etapie zostaną wprowadzone cyfrowe księgi raportowe i eksploatacyjne dla całego przedsiębiorstwa, z podziałem na branże i działy. Zakończenie cyfryzacji zarządzania pracami brygad

utrzymania ruchu planowane jest na lata 2022–2023.

Sztuczna inteligencja w służbie ekologii

Inspect4PEC to niejedyny zaawansowany system wdrożony w gliwickim PEC-u. Pod koniec 2020 r., dzięki współpracy z prof. Andrzejem Szlękiem z Politechniki Śląskiej, przedsiębiorstwo uruchomiło nadrzędny samouczący się system sztucznej inteligencji, zarządzający produkcją ciepła dla Gliwic. Algorytm, obserwując m.in. aktualne i prognozowane warunki pogodowe, decyduje o koniecznej produkcji ciepła, jaką należy zapewnić odbiorcy. Pozwala na ograniczenie strat przesyłowych w rurociągach dystrybucji ciepła, a w konsekwencji emisję CO2 do atmosfery.

(PEC)

Inspect4PEC – Zaawansowane rozwiązania informatyczne.

Narzędzie odpowiada na zapotrzebowanie polityki firmy dotyczącej prowadzenia powtarzalnych, kontrolowanych, wydajnych kontroli procesów technologicznych i prac eksploatacyjnych w pełnej integralności z centralną bazą danych.

- 📌 Podstawowe kroki rozwiązania informatycznego
- 1. Zaprogramowanie punktów odczytowych.
 - 1.1 Trasy obchodów.
 - 1.2 Lokalizacje tras.
- 2. Realizacja obchodu eksploatacyjnego.
 - 2.1 Odczyt punktu NFC.
 - 2.2 Realizacja check listy urządzeń.
 - 2.3 Wprowadzenie notatek, zdjęć, uwag do pracy urządzenia.
 - 2.4 Automatyczna aktualizacja danych w czasie rzeczywistym w MSSQL.
- 3. Weryfikacja cyfrowa pozyskanych danych z obchodów linii produkcyjnych.
 - 3.1 Kwalifikacja usterek ze względu na typ.
 - 3.2 Przydzielanie priorytetów realizacji usterek na liniach, lokalizacjach, urządzeniach.
 - 3.3 Tworzenie historii pracy urządzeń.
 - 3.4 Obróbka danych statystycznych.
 - 3.5 Agregacja danych.
 - 3.6 Wnioski eksploatacyjne i remontowe.

» ZAŁATW SPRAWĘ PRZEZ INTERNET

Chcesz załatwić sprawę drogą elektroniczną? Potrzebujesz:

- dostępu do Internetu,
- konta na platformie ePUAP,
- Profilu Zaufanego, czyli podpisu, którym potwierdzasz wysyłane elektronicznie dokumenty.

Aby uzyskać Profil Zaufany:

- wejdź na stronę <https://pz.gov.pl/pz/registerMainPage> i załóż konto,
 - w ciągu 30 dni zgłoś się do punktu potwierdzania Profili – jeden z nich znajduje się w Biurze Obsługi Interesantów w Urzędzie Miejskim w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 21,
- lub
- nie wychodząc z domu załóż i potwierdź Profil Zaufany za pomocą bankowości elektronicznej lub poprzez rozmowę wideo, z urzędnikiem Ministerstwa Cyfryzacji. Do przeprowadzenia rozmowy niezbędne są: urządzenie, które ma kamerę i mikrofon – na przykład smartfon, tablet, laptop oraz zainstalowane aplikacje typu Skype lub Microsoft Teams.

Od momentu potwierdzenia Profilu możesz w pełni korzystać z usług dostępnych, między innymi, na ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej) lub/i platformie SEKAP (platforma elektronicznych usług publicznych Województwa Śląskiego), GEPAR, login.gov.pl.

Posiadając Profil Zaufany możesz między innymi:

- korzystać z Gliwickiej Elektronicznej Platformy Analityczno-Rozrachunkowej (GEPAR), czyli sprawdzić i opłacić podatki lokalne, opłaty za nieruchomości i wywóz śmieci,
- zgłosić utratę dokumentu tożsamości,
- pobrać Unijny Certyfikat COVID,
- złożyć wniosek o rejestrację działalności gospodarczej,
- założyć działalność gospodarczą, zawiesić lub wznowić jej działanie, dokonywać samodzielnie wszelkich zmian w CEIDG łącznie z wykreśleniem,
- złożyć wniosek o Kartę Dużej Rodziny,
- złożyć wniosek o świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego,
- uzyskać odpis aktu stanu cywilnego,
- zarejestrować narodziny dziecka,
- załatwić sprawy urzędowe dla swojej rodziny: becikowe, świadczenia rodzicielskie,
- zalogować się do Internetowego Konta Pacjenta, sprawdzić wystawione recepty, zwolnienia lekarskie, skierowania (IKP),
- podpisać JPK_VAT,
- wystąpić o Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego,
- mieć dostęp do wypełnionego przez urząd skarbowy rocznego zeznania podatkowego (Twój e-PIT),
- sprawdzić liczby punktów karnych.

Dzięki pismu ogólnemu, większość urzędowych spraw można załatwić przez Internet.

Pełny katalog spraw urzędowych, które możesz załatwić częściowo lub całkowicie elektronicznie znajdziesz na stronie internetowej: <https://bip.gliwice.eu/karty-informacyjne>.